

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

про пожежі та їх наслідки в Україні за 3 місяці 2023 року

Загальні дані про пожежі

Інститутом державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту проаналізовано інформацію про пожежі за звітний період, що надійшла від територіальних органів ДСНС відповідно до пункту 9 «Інструкції по роботі з Карткою обліку пожежі», затвердженої наказом ДСНС від 16.08.2017 № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».

Так, підрозділами територіальних органів ДСНС упродовж 3 місяців 2023 року в Україні зареєстровано 14 171 пожежу. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року кількість пожеж зменшилася на 45,5 %; збільшення кількості пожеж спостерігається тільки у будинках і спорудах сільськогосподарського призначення (збільшення у 4,0 рази).

Унаслідок пожеж загинуло 565 людей, у тому числі 15 дітей; 440 людей отримали травми, у тому числі 41 дитина.

Кількість загиблих унаслідок пожеж зменшилася на 7,1 %; кількість травмованих на пожежах зменшилася на 15,2 %. Кількість дітей і підлітків до 18 років, які загинули внаслідок пожеж, збільшилася на 36,4 %; кількість дітей і підлітків до 18 років, травмованих на пожежах, – збільшилася на 5,1 %.

Матеріальні втрати від пожеж склали 24 млрд 368 млн 159 тис. грн (із них прямі збитки становлять 7 млрд 401 млн 873 тис. грн; побічні – 16 млрд 966 млн 286 тис. грн).

Матеріальні втрати від пожеж збільшилися у 1,9 рази (прямі збитки збільшилися на 82,5 %; побічні збитки збільшилися на 94,8 %); кількість загиблих свійських птахів збільшилася у 2,9 рази (2 725 од. проти 945 од.); кількість знищеного зерна збільшилася на 37,5 % (9 646 тонн проти 7 013 тонн); кількість знищених кормів збільшилася на 34,4 % (1 367 тонн проти 1 017 тонн); кількість загиблих свійських тварин зменшилася на 31,3 % (145 гол. проти 211 гол.); кількість знищених і пошкоджених транспортних засобів (техніки) зменшилася на 14,6 % (1 126 од. проти 1 319 од.); кількість знищених і пошкоджених будинків (споруд) зменшилася на 9,4 % (7 630 од. проти 8 425 од.); кількість знищеного хліба на корені та у валках становить 1 699 га проти 0 га (дані пожежі взяті на облік впродовж I кварталу 2023 року за письмовими заявами стосовно фактів подій, що мали місце у 2022 році).

Щодня в Україні, в середньому, виникало 157 пожеж, матеріальні втрати від яких склали 270 млн 757 тис. гривень. Кожного дня внаслідок пожеж гинули 6 людей і 4 людини отримували травми, вогнем знищувалося або пошкоджувалося 84 будівлі (споруди) і 12 одиниць техніки.

Прямі збитки від однієї пожежі становили 522 тис. гривень.

Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Статистичні показники стану з пожежами в Україні
за 3 місяці 2023 року з аналогічним періодом 2022 року*

№ з/п	Назва показників	2023 рік	2022 Рік	Тенденція по країні, +/-, у %	% від загальної кількості
Загальні дані про пожежі					
1	Кількість пожеж (од.)	14171	26018	-45,5	-
2	Збитки прямі (тис. грн)	7401873	4055950	82,5	-
3	Збитки побічні (тис. грн)	16966286	8711001	94,8	-
4	Загинуло людей унаслідок пожеж	565	608	-7,1	-
-	у т.ч. дітей і підлітків до 18 років	15	11	36,4	2,7
5	Загинуло людей унаслідок пожеж у містах	305	308	-1,0	54,0
6	Загинуло людей унаслідок пожеж у селах	260	300	-13,3	46,0
7	Травмовано людей на пожежах	440	519	-15,2	-
-	у т.ч. дітей та підлітків до 18 років	41	39	5,1	9,3
-	у т.ч. у містах	309	351	-12,0	70,2
8	Знищено, пошкоджено будівель і споруд (од.)	7630	8425	-9,4	-
9	Знищено, пошкоджено техніки (од.)	1126	1319	-14,6	-
10	Загинуло людей унаслідок пожеж, на 100 тис. населення	1,4	1,5	-6,7	-
11	Кількість пожеж на 10 тис. населення	3,4	6,3	-46,0	-
12	Збитки прямі на 10 тис. населення (тис. грн)	1799,6	976,0	у 1,8 рази	-
13	Кількість пожеж у містах	7855	12773	-38,5	55,4
14	Кількість пожеж у селах	6316	13226	-52,2	44,6
15	Кількість пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль)	725	770	-5,8	5,1
-	у т.ч. на підприємствах, в організаціях, закладах	725	764	-5,1	5,1
Об'єкти пожеж					
1	Будівлі виробничого призначення	214	214	0,0	1,5
2	Будівлі об'єктів торгівлі і харчування	175	226	-22,6	1,2
3	Соціально-культурні, громадські та адміністративні споруди	156	202	-22,8	1,1
4	Споруди сільськогосподарського призначення	95	24	у 4,0 рази	0,7
5	Будинки та споруди житлового призначення	7370	8652	-14,8	52,0
-	у т.ч. житлові будинки	4849	5379	-9,9	34,2
6	Природні екосистеми	42	85	-50,6	0,3
7	Відкриті території	4946	15143	-67,3	34,9
8	Транспортні засоби	615	825	-25,5	4,3
9	Інші об'єкти	558	647	-13,8	4,0
Причини виникнення пожеж					
1	Підпал	373	460	-18,9	2,6
2	Несправність виробничого обладнання	42	9	у 4,7 рази	0,3
3	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації електроустановок	2648	2684	-1,3	18,7
4	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації печей, ТГ агрегатів та установок	1790	2074	-13,7	12,6
5	Необережне поводження з вогнем	6668	17948	-62,8	47,1
6	Пустощі дітей з вогнем	50	52	-3,8	0,4
7	Порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів	442	560	-21,1	3,1
8	Вибухи, внаслідок бойових дій	1302	1299	0,2	9,2
9	Інші причини	856	932	-8,2	6,0

*Примітки:

- 1) без урахування пожеж, що виникли на об'єктах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.12.03 № 2030 здійснюють їх облік самостійно;
- 2) без урахування пожеж, що виникли на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей і територіях Автономної Республіки Крим та міста Севастополь;
- 3) без урахування пожеж, що виникли на територіях окремих районів регіонів України, що зазнали впливу російської військової агресії станом на 01 квітня 2023 року.

На рисунку 1 наведено основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

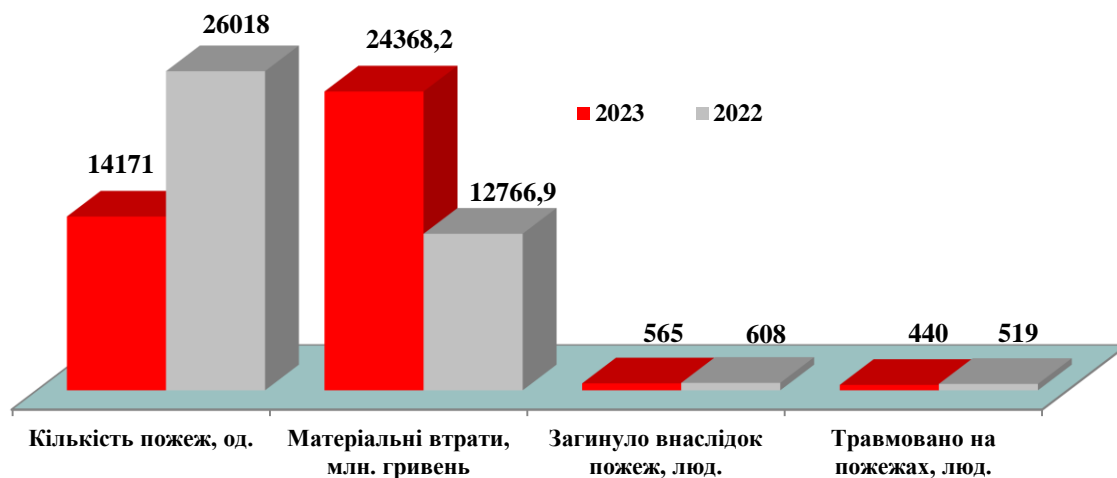

Рисунок 1 – Основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

На рисунку 2 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

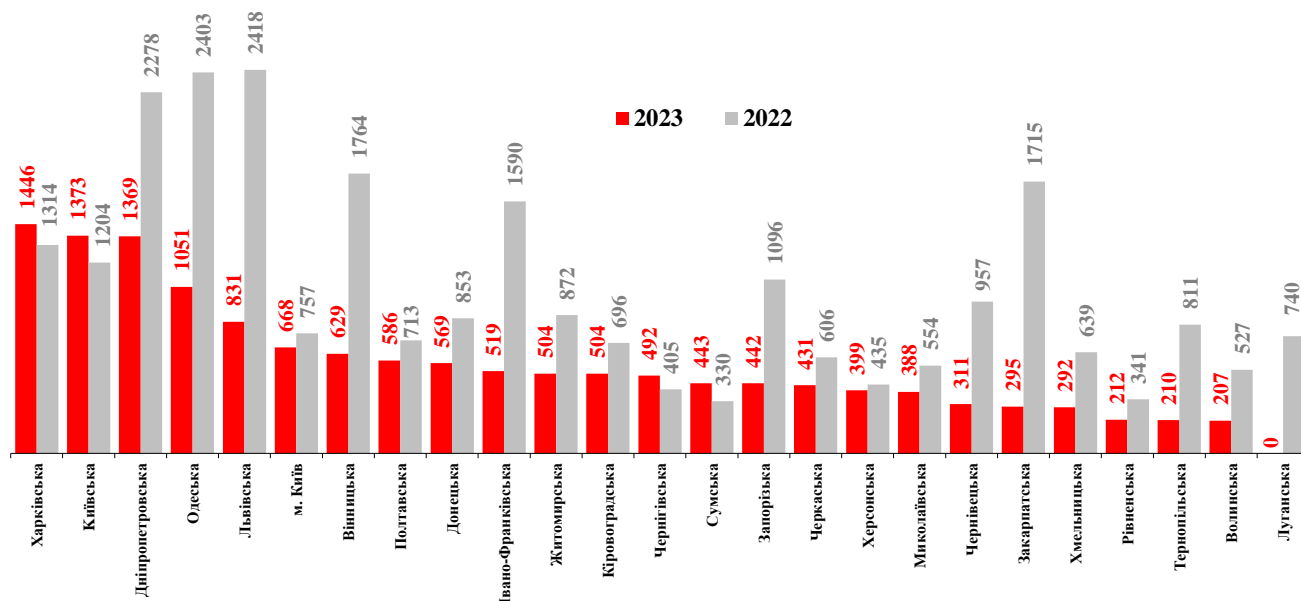

Рисунок 2 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-45,5 %) за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх збільшення зареєстровано у Сумській (+34,2 %), Чернігівській (+21,5 %), Київській (+14,0 %) та Харківській (+10,1 %) областях.

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних регіонів на захід країни.

Упродовж 3 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС під час гасіння пожеж було врятовано 496 людей (-23,2 % порівняно з аналогічним періодом 2022 року), у тому числі 47 дітей (-38,2 %); крім того, на пожежах врятовано 3 502 будівлі та споруди (+3,8 %), 209 одиниць техніки (-26,4 %); загалом збережено матеріальних цінностей на суму близько 2,8 млрд грн (+49,2 %).

Пожежі у містах (сmt) і сільській місцевості

Упродовж 3 місяців 2023 року у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України (далі – у містах) зареєстровано 7 855 пожеж, що становить 55,4 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом минулого року їх кількість зменшилася на 38,5 %.

За загального зменшення кількості пожеж у містах, їх збільшення зареєстровано Чернігівській (+17,1 %), Сумській (+11,8 %) та Київській (+8,4 %) областях.

Питома вага пожеж у містах перевищує середнє значення по державі у 8 областях України (таблиця 2).

Таблиця 2 – Области України, в яких питома вага пожеж у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Запорізька	352	784	79,6
2	Донецька	443	664	77,9
3	Дніпропетровська	964	1538	70,4
4	Херсонська	260	262	65,2
5	Миколаївська	228	313	58,8
6	Одеська	616	1006	58,6
7	Сумська	256	229	57,8
8	Харківська	814	1032	56,3
Всього по Україні:		7855	12773	55,4

Унаслідок пожеж у містах загинуло 305 людей (-1,0 %), що становить 54,0 % від загальної кількості загиблих; травмовано 309 людей (-12,0 %), що становить 70,2 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у містах склала – 5, у 2022 році загинуло 4 дитини; травмовано на пожежах у містах – 29 дітей, у 2022 році травмована 21 дитина.

Прямі збитки від пожеж у містах збільшилися на 49,5 % та склали 5 млрд 335 млн 189 тис. грн, що становить 72,1 % від загальної кількості прямих збитків.

Упродовж 3 місяців 2023 року у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів України (далі – у селах) зареєстровано 6 316 пожеж, що становить 44,6 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 52,2 %.

За загального зменшення кількості пожеж у селах їх збільшення зареєстровано у Харківській (збільшення у 2,2 рази), Сумській (+85,1 %), Чернігівській (+25,0 %) та Київській (+21,1 %) областях.

Питома вага пожеж у селах перевищує середнє значення по державі у 16 областях України (таблиця 3).

Таблиця 3 – Области України, в яких питома вага пожеж у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Рівненська	149	237	70,3
2	Полтавська	373	418	63,7
3	Волинська	130	332	62,8
4	Київська	844	697	61,5
5	Тернопільська	125	605	59,5
6	Вінницька	365	1239	58,0
7	Чернігівська	280	224	56,9
8	Хмельницька	162	423	55,5
9	Івано-Франківська	287	1052	55,3
10	Черкаська	229	390	53,1
11	Житомирська	257	530	51,0
12	Чернівецька	154	528	49,5
13	Кіровоградська	247	411	49,0
14	Закарпатська	144	1120	48,8
15	Львівська	396	1523	47,7
16	Харківська	632	282	43,7
Всього в Україні:		6316	13226	44,6

Унаслідок пожеж у селах загинуло 260 людей (-13,3 %), що становить 46,0 % від загальної кількості загиблих; травмована 131 людина (-22,0 %), що становить 29,8 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у селах склала – 6, що дорівнює показнику за аналогічний період 2022 року; травмовано на пожежах у селах – 10 дітей, впродовж 3 місяців 2022 року на пожежах травмовано 7 дітей.

Прямі збитки від пожеж у селах збільшилися у 4,2 рази та склали 2 млрд 66 млн 684 тис. грн, що становить 27,9 % від загальної кількості прямих збитків.

Стан із загибеллю людей унаслідок пожеж

Упродовж 3 місяців 2023 року внаслідок пожеж загинуло 565 людей, із них 15 дітей.

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 43 людини (565 проти 608) або на 7,1 %; кількість загиблих дітей збільшилася на 4 (15 проти 11) або на 36,4 %.

За 3 місяці 2023 році за загального збільшення кількості дітей, загиблих унаслідок пожеж, їх зменшення зареєстровано у Вінницькій, Запорізькій, Миколаївській, Харківській (по 0 проти 1), Донецькій (0 проти 2) і Чернігівській (0 проти 3) областях.

Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж упродовж 3 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 3.

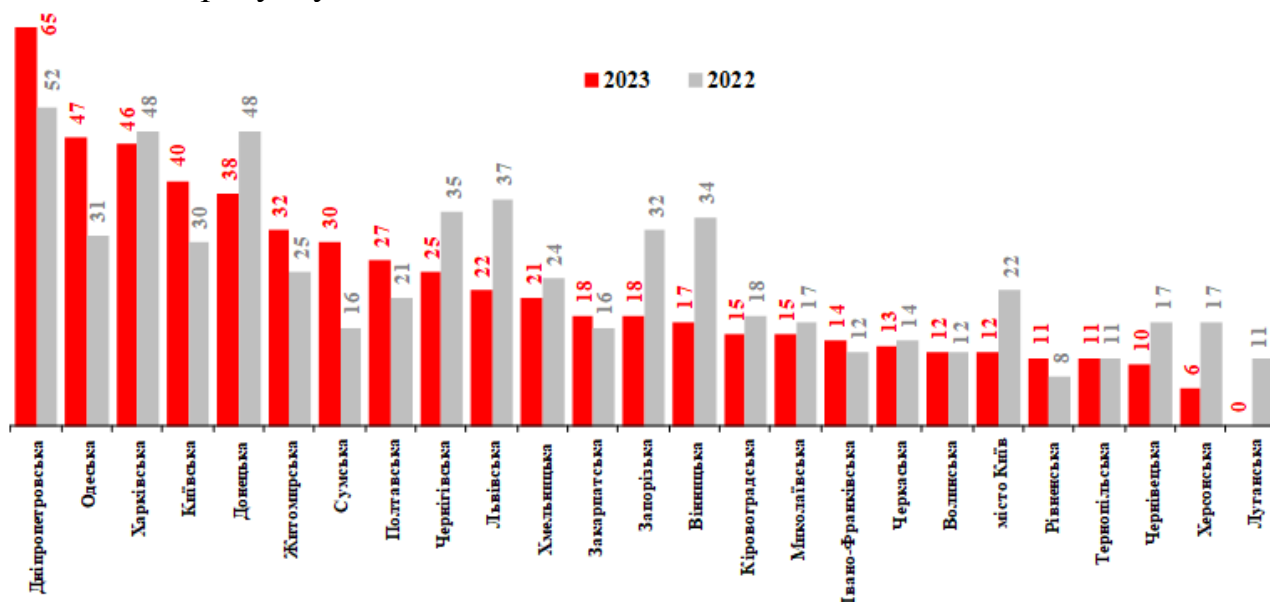
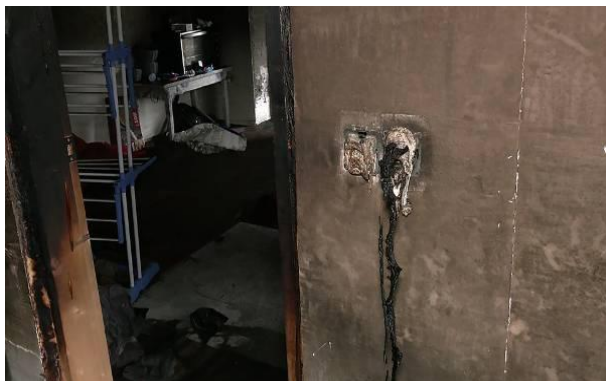

Рисунок 3 – Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Найбільшу кількість загиблих зареєстровано у будинках і спорудах житлового призначення, де загинуло 518 людей (-8,3 % або 91,7 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж), із яких 477 людей (-4,6 % або 84,4 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж) загинуло безпосередньо у житлових будинках. Найбільшу кількість загиблих людей у будинках і спорудах житлового сектору зареєстровано у Дніпропетровській (61), Харківській (43) й Одеській (42) областях.

Під час пожеж на транспортних засобах загинуло 13 людей (збільшення у 4,3 рази або 2,3 % від їх загальної кількості). У соціально-культурних, громадських та адміністративних спорудах загинуло 6 людей або 1,1 % від їх загальної кількості. У будинках і спорудах сільськогосподарського призначення загинуло 4 людини або 0,7 % від їх загальної кількості. У будівлях виробничого призначення загинуло 2 людини або 0,3 % від їх загальної кількості. У будівлях торгівлі і харчування загинула 1 людина (-50,0 % або 0,2 % від їх загальної кількості). На відкритих територіях загинуло 12 людей (-52,0 % або 2,1 % від їх загальної кількості). На інших об'єктах загинуло 9 людей (-18,2 % або 1,6 % від їх загальної кількості).

Для прикладу, у селі Капітанівка Новомиргородської громади Новоукраїнського району Кіровоградської області під час пожежі загинула родина із п'яти людей, троє з них – діти.

Повідомлення до Служби порятунку надійшло 17 березня о 00 год 40 хв. На місце виїхав пожежно-рятувальний підрозділ із Новомиргорода. По прибутті рятувальники з'ясували, що горіли домашні речі на 16 м² в оселі.

На місці пожежі виявили п'ятьох загиблих: жінку 1980 року народження, чоловіка 1993, дітей 2006, 2009 та 2015 років народження. О 01 год 59 хв пожежу ліквідували.

Вогнем пошкоджено житловий будинок, знищено майно, меблі, телевізор, зарядна станція. Матеріальні втрати від пожежі склали близько 1,2 млн гривень.

Причиною пожежі стало коротке замикання зарядної станції.

Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, упродовж 3 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 4.

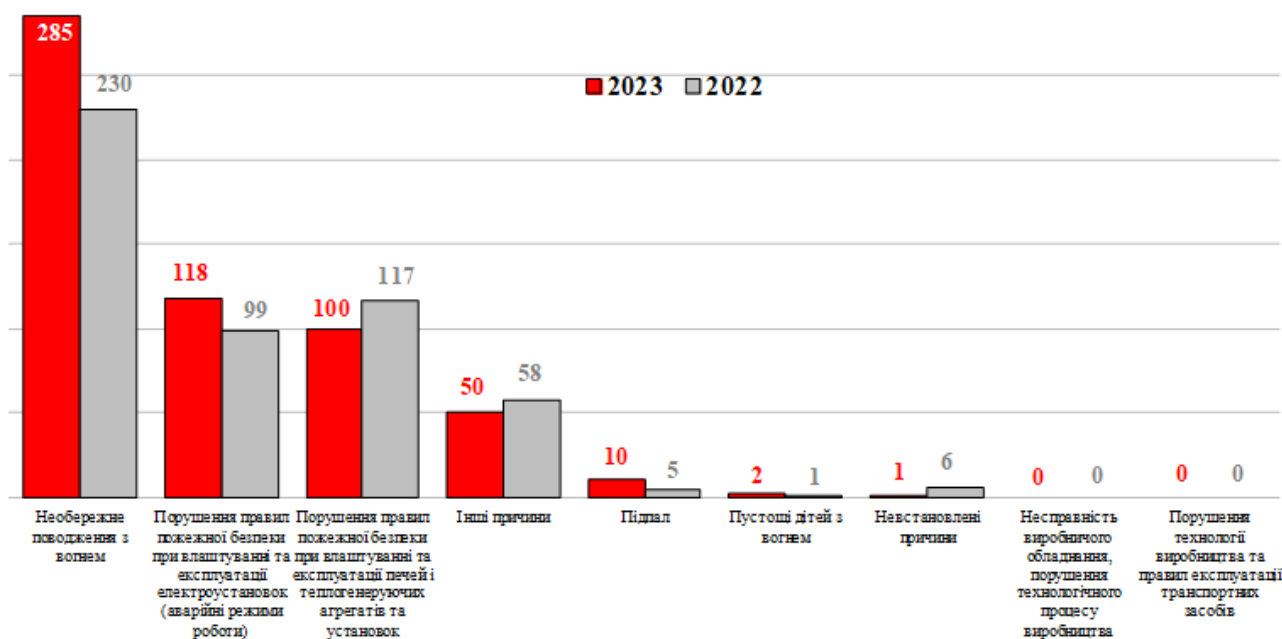

Рисунок 4 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року спостерігається збільшення кількості загиблих людей унаслідок пожеж, причиною яких стали: підпали (збільшення у 2,0 рази); пустощі дітей з вогнем (збільшення у 2,0 рази); порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (+19,2 %). Зменшення кількості загиблих спостерігається з наступних причин виникнення пожеж: порушення правил влаштування та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок (-14,5 %); вибухів

(входить до групи «Інші пожежі» (-13,8 %); необережного поводження з вогнем (-13,1 %).

Упродовж 3 місяців 2023 року зареєстровано 501 пожежу (-7,6 % або 3,5 % від загальної кількості пожеж) із загибеллю людей.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Тип населеного пункту	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській населений пункт	228	269	-15,2	45,5
2	Місто	229	217	5,5	45,7
3	Селище міського типу	43	49	-12,2	8,6
4	Поза межами сільського населеного пункту	1	7	-85,7	0,2
5	Поза межами міського населеного пункту	0	0	0,0	0,0
6	Відселена зона	0	0	0,0	0,0
Всього в Україні:		501	542	-7,6	–

Як показує таблиця 4 найбільша кількість пожеж із загибеллю людей виникла у сільських населених пунктах і у містах, за кількістю загиблих їх розподіл майже однаковий.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів упродовж 3 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Об'єкт виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській житловий будинок	202	227	-11,0	40,3
2	Міський житловий будинок	195	176	10,8	38,9
3	Будинок СМТ	32	41	-22,0	6,4
4	Літня кухня	22	24	-8,3	4,4
5	Відкрита територія	11	25	-56,0	2,2
6	Господарча споруда	12	16	-25,0	2,4
7	Дачний будинок	2	7	-71,4	0,4
8	Легковий автомобіль	1	2	-50,0	0,2
9	Приватний гараж	2	5	-60,0	0,4
10	Виробничі цехи	2	0	–	0,4
11	Інший об'єкт	20	19	5,3	4,0
Всього в Україні:		501	542	-7,6	–

У таблиці 6 наведено розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

Таблиця 6 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Місце виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Житлова кімната	308	328	-6,1	61,5
2	Підлога	41	58	-29,3	8,2
3	Кухня	44	45	-2,2	8,8
4	Стіна, перегородка	16	8	100,0	3,2
5	Перекриття стелі	14	17	-17,6	2,8
6	Веранда, тераса	5	5	0,0	1,0
7	Коридор	9	4	125,0	1,8
8	Горище	11	3	266,7	2,2
9	Покрівля	8	4	100,0	1,6
10	Побутове приміщення	1	4	-75,0	0,2
11	Підвал	2	1	100,0	0,4
12	Відсік двигуна	0	0	0,0	0,0
13	Інше місце	42	65	-35,4	8,3
Всього в Україні:		501	542	-7,6	–

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Причина виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Необережність під час паління	207	208	-0,5	41,3
2	Інша причина необережного поводження з вогнем	58	88	-34,1	11,6
3	ПППБ при експлуатації печей та ТГ	82	75	9,3	16,4
4	Коротке замикання електромережі	91	110	-17,3	18,2
5	ПППБ при експлуатації електропобутових приладів	13	9	44,4	2,6
6	ПППБ при експлуатації електропобутових газових, гасових та бензинових приладів	8	8	0,0	1,6
7	ППМ електроустановок та електромереж	0	0	0	0,0
8	Несправність електричної системи автомобіля	2	0	-	0,4
9	Інша причина	40	44	-9,1	7,9
Всього в Україні:		501	542	-7,6	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Соціальний статус загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Пенсіонер	291	313	-7,0	51,5
2	Безробітний	145	175	-17,1	25,7
3	Робітник	38	34	11,8	6,7
4	Особа без певного місця проживання	13	7	85,7	2,3
6	Дитина дошкільного віку (до 6 років)	8	6	33,3	1,4
7	Домогосподарка	5	4	25,0	0,9
8	Студент	0	0	0	0,0
9	Соціальний статус не вказано	65	69	-5,8	11,5
Всього в Україні:		565	608	-7,1	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 9.

Таблиця 9 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Вік загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	60 років та старше	296	334	-11,4	52,4
2	від 40 до 60 років	173	194	-10,8	30,6
3	від 21 до 40 років	50	49	2,0	8,8
4	до 7 років	8	6	33,3	1,4
5	від 7 до 14 років	2	5	-60,0	0,4
6	від 18 до 21 року	0	2	-100,0	0,0
7	від 16 до 18 років	2	0	–	0,4
8	від 14 до 16 років	0	0	0	0,0
9	вік не вказано	34	18	88,9	6,0
Всього в Україні:		565	608	-7,1	–

Тож, як і торік, упродовж 3 місяців 2023 року найбільша кількість пожеж із загибеллю людей сталася у сільських житлових будинках, унаслідок яких найчастіше гинули пенсіонери та безробітні у віці від 60 років та старше.

Розподіл пожеж за об'єктами їх виникнення

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 3 місяці 2023 року виникло 725 пожеж (-5,8 %), що становить 5,1 % від загальної кількості пожеж, унаслідок яких загинуло 13 людей (за 3 місяці 2022 року – 10 людей) та 24 людини отримали травми (за 3 місяці 2022 року – 68 людей).

Прямі збитки від цих пожеж збільшилися на 66,7 % та склали 5 млрд 448 млн грн, що становить 73,6 % від загальної кількості прямих збитків; побічні збитки збільшилися на 99,2 % та склали 11 млрд 519 млн 252 тис. грн, що становить 67,9 % від загальної кількості побічних збитків.

На рисунку 5 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

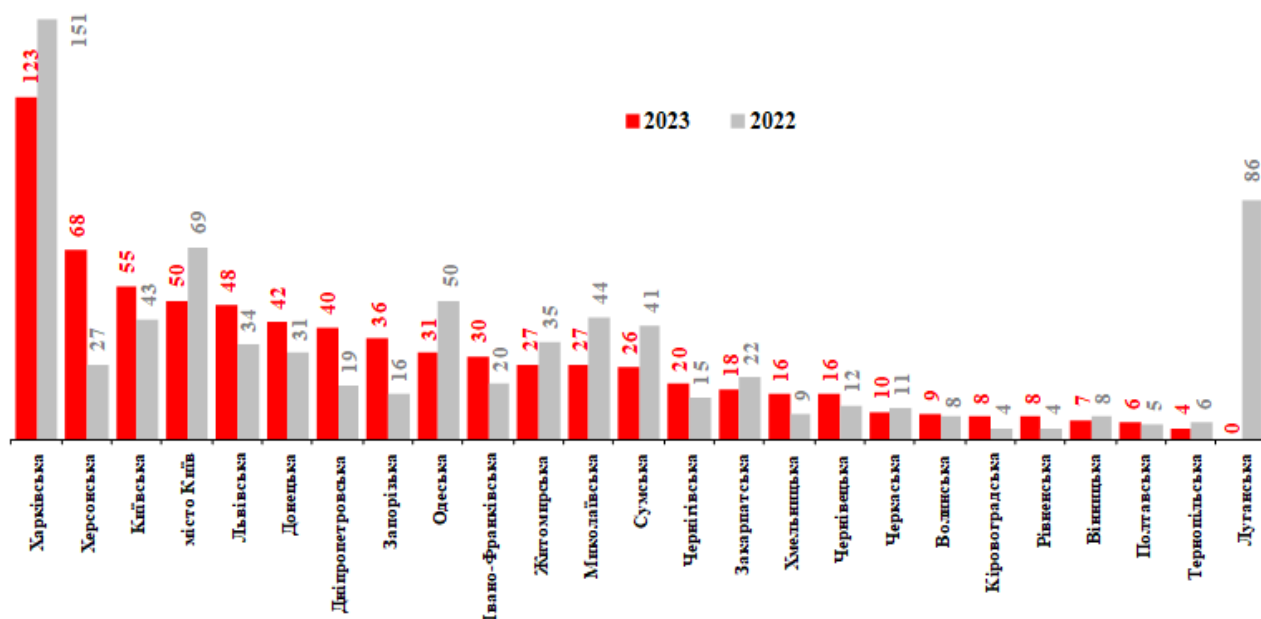

Рисунок 5 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

У *будівлях виробничого призначення* виникло 214 пожеж (кількість пожеж залишилася на рівні минулого року), що становить 29,5 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки збільшилися у 2,1 рази і становлять 3 млрд 993 млн 582 тис. грн (73,3 % від загальної суми прямих збитків на профілакуємих об'єктах). Побічні збитки становлять 9 млрд 728 млн 620 тис. грн (зростання у 2,5 рази; 84,5 % від суми побічних збитків на профілакуємих об'єктах). Причини 36,4 % пожеж у будівлях виробничого призначення пов'язані з вибухами внаслідок влучення вибухонебезпечних предметів.

У *будівлях об'єктів торгівлі і харчування* виникло 175 пожеж (-22,6 %), що становить 24,1 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 258 млн 348 тис. грн (-79,1 %; 4,7 %). Побічні збитки становлять 312 млн 713 тис. грн (-82,0 %; 2,7 %).

У *спорудах соціально-культурного, громадського та адміністративного призначення* виникло 156 пожеж (-22,8 %), що становить 21,5 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 436 млн 396 тис. грн (зростання у 10,8 рази; 8,0 %). Побічні збитки становлять 623 млн 12 тис. грн (зростання у 7,5 рази; 5,4 %).

У **будинках та спорудах сільськогосподарського призначення** виникло 95 пожеж (зростання у 4,0 рази), що становить 13,1 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 743 млн 209 тис. грн (зростання у 19,1 раза; 13,6 %). Побічні збитки становлять 779 млн 888 тис. грн (зростання у 15,9 рази; 6,8 %).

Для прикладу, 02 березня 2023 року внаслідок несправності електричної системи, сталася пожежа будівлі гаражу для зберігання техніки сільськогосподарського підприємства Тишанської СТГ Київської області.

Вогнем пошкоджено будівлю гаражу та знищено 4 одиниці техніки. Пожежно-рятувальним підрозділом вдалося запобігти загорянню будівель молочно-тваринного комплексу. До гасіння пожежі залучались 11 чоловік особового складу на 4 одиницях техніки ГУ ДСНС України у Київській області.

Матеріальні втрати від пожежі склали понад 11,7 млн гривень.

У **будинках та спорудах житлового призначення** виникло 7 370 пожеж (-14,8%; 52,0 % від загальної кількості пожеж).

Прямі збитки збільшились у 2,6 рази і становлять 1 млрд 635 млн 827 тис. грн, що складає 22,1 % від загальної суми прямих збитків. Побічні збитки склали 3 млрд 619 млн 866 тис. грн (збільшення у 2,6 рази; 21,3 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, безпосередньо у **житлових будинках** виникло 4 849 пожеж (-9,9 %), що становить 34,2 % від загальної кількості пожеж або 65,8 % від кількості пожеж у будинках та спорудах житлового призначення.

На **транспортних засобах** виникло 615 пожеж (-25,5 %; 4,3 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки склали 102 млн 467 тис. грн (+50,3 %; 1,4 % від загальної кількості прямих збитків). Побічних збитків цими пожежами нанесено на суму 250 млн 532 тис. грн (+74,0 %; 1,5 % від загальної кількості побічних збитків).

У **природних екосистемах** виникло 42 пожежі (-9,9 %), що становить 0,3 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 131 млн 628 тис. грн (зростання в 31,5 рази; 1,8 %). Побічні збитки становлять 54 млн 402 тис. грн (зростання у 3,4 рази; 0,3 %).

На **відкритих територіях** виникло 4 946 пожеж (-67,3 %), що становить 34,9 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 13 млн 556 тис. грн (-21,0 %; 0,2 % від загальної суми прямих збитків). Побічні збитки становлять 1 млрд 285 млн 649 тис. грн (+2,6 %; 7,6 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, кількість пожеж на територіях житлової забудови, приватних домоволодінь та поза межами населених пунктів зменшилася на 65,9 % та 71,0 % відповідно.

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

- Упродовж 3 місяців 2023 року основними причинами виникнення пожеж є:
- 1) необережне поводження з вогнем – 6 668 випадків (-62,8 %);
  - 2) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 2 648 випадків (-1,3 %);
  - 3) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 1 790 випадків (-13,7 %);
  - 4) вибухи, внаслідок бойових дій – 1 302 випадки (+0,2 %);
  - 5) порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 442 випадки (-21,1 %);
  - 6) підпали – 373 випадки (-18,9%);
  - 7) пустощі дітей з вогнем – 50 випадків (-3,8 %);
  - 8) несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 42 випадки (зростання у 4,7 рази);
  - 9) невстановлені причини – 31 випадок (-88,2 %).

Виокремлюючи причину виникнення пожеж, пов'язану з вибухами внаслідок бойових дій в окрему групу, слід відзначити, що від «інших причин» за 3 місяці 2023 року виникло 825 пожеж (+23,3 %).

Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 6.

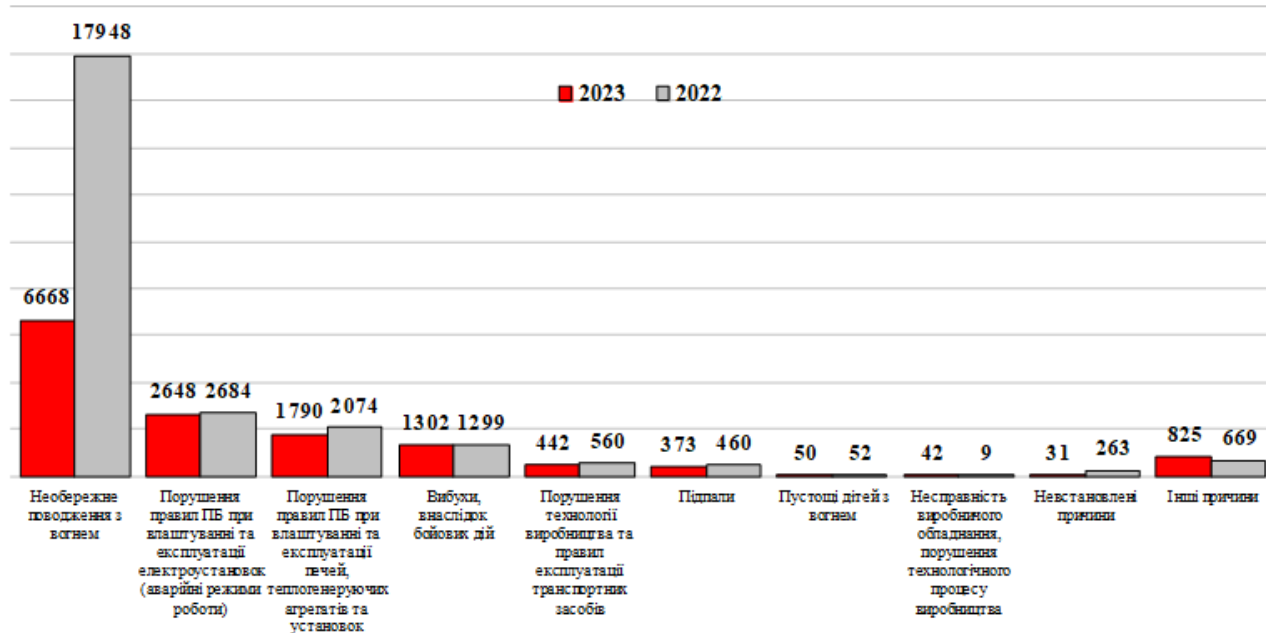

Рисунок 6 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю в державі за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Тож, за 3 місяці 2023 року збільшення кількості пожеж спостерігається з причин: *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва* (зростання у 4,7 рази), *інших причин* (+23,3 %), *вибухів, внаслідок бойових дій* (+0,2 %).

Висновки

За результатами порівняльного аналізу поточного стану з пожежами та їх наслідками за 3 місяці 2023 року з аналогічним періодом 2022 року встановлено зменшення кількості пожеж на 45,5 %; кількості людей, загиблих унаслідок пожеж, – на 7,1 %; кількості людей, травмованих на пожежах, – на 15,2 %; разом із тим, кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, збільшилася на 36,4 %; кількість дітей, травмованих на пожежах – на 5,1 %; матеріальні втрати – в 1,9 рази.

Упродовж 3 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС зареєстровано 14 171 пожежу.

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-45,5 %) за 3 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх збільшення зареєстровано у Сумській (+34,2 %), Чернігівській (+21,5 %), Київській (+14,0 %) та Харківській (+10,1 %) областях.

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних регіонів на захід країни.

Унаслідок пожеж загинуло 565 людей, у тому числі 15 дітей; 440 людей отримали травми, у тому числі 41 дитина.

Матеріальні втрати від пожеж склали 24 млрд 368 млн 159 тис. грн, у тому числі прямі збитки становлять 7 млрд 401 млн 873 тис. грн (+82,5 %); побічні – 16 млрд 966 млн 286 тис. грн (+94,8 %).

У містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України зареєстровано 7 855 пожеж; порівняно з 3 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 38,5 %; загинуло 305 людей (-1,0 %), що становить 54,0 % від загальної кількості загиблих; травмовано 309 людей (-12,0 %), що становить 70,2 % від загальної кількості травмованих.

У сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів зареєстровано 6 316 пожеж; порівняно з 3 місяцями 2022 року їх кількість зменшилася на 52,5 %; загинуло 260 людей (-13,3 %), що становить 46,0 % від загальної кількості загиблих; травмована 131 людина (-22,0 %), що становить 29,8 % від загальної кількості травмованих.

У будівлях і спорудах житлового сектору виникло 7 370 пожеж (-14,8%), внаслідок яких загинуло 518 людей (-8,3 %).

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, виникло 725 пожеж (-5,8 %). На підприємствах, в організаціях, закладах: приватної власності виникла 441 пожежа (+3,8 %); колективної власності – 138 пожеж (+21,1 %); комунальної (муніципальної) власності – 76 пожеж (+15,2 %); загальнодержавної власності – 67 пожеж (-16,3 %). Унаслідок цих пожеж загинуло 13 людей (+30,0 %) та 24 людини отримали травми (-66,2 %).

За загального зменшення кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної

безпеки, їх збільшення зареєстровано у 14 областях України. Зокрема, вдвічі та більше зареєстровано зростання кількості таких пожеж у Херсонській, Запорізькій, Дніпропетровській, Кіровоградській і Рівненській областях.

Основними причинами виникнення пожеж були:

- необережне поводження з вогнем – 6 668 випадків (-62,8 %);
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 2 648 випадків (-1,3 %);
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 1 790 випадків (-13,7 %);
- вибухи, внаслідок бойових дій – 1 302 випадки (+0,2 %);
- порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 442 випадки (-21,1 %);
- підпали – 373 випадки (-18,9%);
- пустоці дітей з вогнем – 50 випадків (-3,8 %);
- несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 42 випадки (зростання у 4,7 рази);
- невстановлені причини – 31 випадок (-88,2 %).
- інші причини - 825 випадків (+23,3 %).

Збільшення кількості пожеж спостерігається з причин *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва* (зростання у 4,7 рази), *інших причин* (+23,3 %), *вибухів, внаслідок бойових дій* (+0,2 %).

До «класичного» переліку причин виникнення пожеж починаючи з лютого 2022 року додалися вибухи внаслідок бойових дій. Переважна більшість пожеж (61,2 %), кодифікованих підрозділами територіальних органів ДСНС як «інші причини», пов'язана саме з веденням бойових дій російськими військами на території України (потрапляння боєприпасів та їх уламків, вибухи внаслідок потрапляння боєприпасів, ракетні обстріли, обстріли стрілецькою зброєю); також з веденням бойових дій пов'язана більшість пожеж (96,3 %), кодифікованих як «вибухи». Внаслідок обстрілів за 3 місяці 2023 року виникло 9,2 % від загальної кількості пожеж; відносно ж минулорічного показника зростання склало 0,2 %.